

FRAMSIDA

Mål- och Resursplan 2019
samt flerårsplan för 2020 - 2021

S + V + L

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	3
BAKGRUND	3
NULÄGE	4
FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING OCH RESURSTILLDELNING	5
STYRMODELL	5
VISION 2020	6
STRATEGISKA OMRÅDEN	6
INRIKTNINGSMÅL OCH PRIORITERADE MÅL	7
FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV	7
MÅL FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	8
KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL - <i>DE VI ÄR TILL FÖR</i>	9
EKONOMI	12
EKONOMIN I LILLA EDET	12
SKATTESATS, TAXOR OCH AVGIFTER	13
SKATTEINTÄKTER OCH STATS BIDRAG	13
RESULTATBUDGET, BALANSBUDGET OCH FINANSBUDGET FÖR 2019 -2021	13
EKONOMISKA RESURSER PER NÄMND OCH STYRELSE ÅR 2019	16
INVESTERINGS- OCH EXPLOATERINGSVERKSAMHETEN	18

INLEDNING

Bakgrund

Detta dokument är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument för Lilla Edets kommun och syftar till att styra utvecklingen i kommunen och dess bolag. Målgruppen för dokumentet är främst kommunens nämnder och bolag, vilket innebär att företrädarna för dessa härigenom får instruktioner för årets verksamhet.

För att säkerställa att en god ekonomisk hushållning uppnås ska, enligt kommunallagen, mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål anges.

För att kommunen ska vara så effektiv som möjligt är det viktigt att alla nämnder, styrelser, förvaltningar och medarbetare strävar mot samma mål. Den styrmodell som Lilla Edets kommun implementerat innebär att kommunfullmäktige styr nämnder och styrelser via ett antal prioriterade mål. Dessa mål ska konkretiseras i nämndernas verksamhetsplaner och på detta sätt går det en röd tråd genom hela organisationen utifrån kommunfullmäktiges beslut.

Samtliga nämnder skall lyfta sina blickar över den egna verksamheten och se behoven för kommunens brukare ur ett "fågelperspektiv". Syftet med detta är att inom givna ekonomiska resurser få ut så mycket service och kvalitet som möjligt till *de vi är till för*. Med detta begrepp menar vi då de som bor, verkar eller vistas i kommunen.

Nuläge

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionen, där Göteborg är den stora tillväxtmotorn. Lilla Edet är en utpendlingskommun, vilket innebär att det är fler som reser från kommunen till sitt arbete än vad det är som reser in till kommunen för att arbeta. Drygt 3 300 personer pendlar ut från kommunen och cirka 1 500 pendlar in. De flesta pendlingsrörelser sker söderut genom Götaälvdalen mot Göteborg och norrut till Trollhättan.

Sedan 2012 har kommunen ökat i invånarantal. Under 2013 hade Lilla Edets kommun den fjärde största befolkningstillväxten i landet, procentuellt sett. Vid utgången av år 2013 fanns det 12 829 invånare. Invånarantalet har fortsatt att öka och vid ingången av 2018 har kommunen 13 961 invånare. Invånarantalet förväntas fortsätta öka under de närmaste åren. Antalet invånare påverkar kommunens intäkter via skatte- och utjämningsystem, likväl som att antalet arbetade timmar och lönenivåerna i riket gör det.

Lilla Edet är en del av Göteborgsregionens kommunalförbund, GR, vilket är en samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige, med Kungsbacka i söder, Lilla Edet i norr, Tjörn i väster och Alingsås i öster. Samverkan sker även mellan några kommuner i närområdet, de så kallade SOLTAK-kommunerna. Genom dessa samverkansformer kan många frågor hanteras på ett effektivare sätt än vad en kommun i Lilla Edets storlek själv kan klara. Dessutom är det ett bra forum för samverkan över gränserna, där vi kan lära mycket av varandra. Under 2017 håll bildades av ett Räddningstjänstförbund mellan Tjörns-, Stenungsunds och Lilla Edets kommuner.

Standarden på det kommunala vägnätet är undermåligt och i stort behov av ny beläggning. Tekniska nämnden följer den fastställda beläggningsplanen vilket kommer att förbättra statusen på vägnätet på sikt. Dessutom utökas volymen gator och grönområden, bland annat genom att exploateringsområden färdigställs vilket innebär ökade krav på skötsel av dessa ytor.

Lilla Edets kommun har ett ansträngt ekonomiskt läge med svaga resultat under ett antal år. Bokslutet för 2017 visade dock på ett positivt resultat motsvarande 27,7 mkr.

Uppföljningen efter första tertiet 2018 visar på en positiv helårsprognos på 11,0 mkr vilket är 7,7 mkr bättre än budget

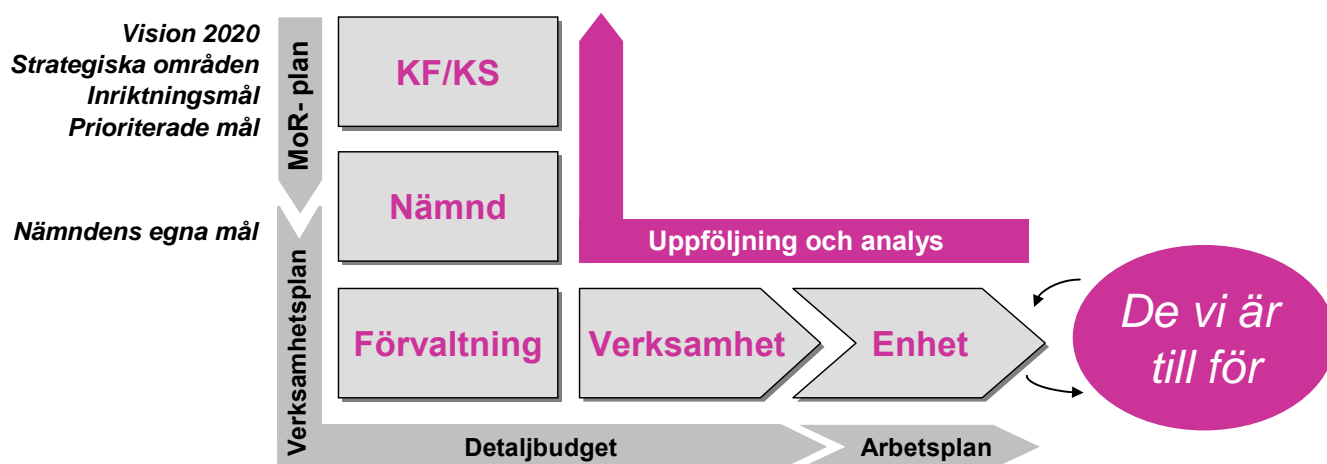
Samtidigt har kommunen stora investeringsbehov. Det är viktigt att vi har en stark ekonomi för att klara de investeringar kommunen behöver genomföra, Dels avser detta återinvesteringar i uttjänt utrustning, inte minst inom VA-verksamheten, men även nyinvestering i till exempel nya exploateringsområden, IT-utrustning samt gator och vägar. Självfinansieringsgraden har varit låg de senaste åren om man bortser från 2017 då självfinansieringsgraden låg på 116 procent, vilket innebär att kommunen har varit tvungna att låna upp kapital för att kunna utföra dessa åtgärder. Räntenivåerna på upplånat kapital bedöms ligga på en förhållandevis stabil nivå ännu en tid.

Lilla Edets kommun har en skattesats som är relativt hög i riket, 217:e högsta av 289 möjliga (Gotland borträknat då den skattesatsen även omfattar landsting), men även i Västra Götalandsregionen, 41:a högsta av 49 möjliga.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ARBETET MED MÅLSTYRNING OCH RESURSTILLDELNING

Styrmodell

Den styrmodell som gäller i Lilla Edets kommun kan beskrivas med följande bild:

- **Kommunfullmäktige** fastställer kommunens:
  - **Vision**, som är en kortfattad beskrivning över önskvärdt framtida tillstånd. Under 2006 fastställdes visionen för år 2020.
  - **Strategiska områden**, som övergripande beskriver hur visionen skall uppnås.
  - **Inriktningsmål**, som på en övergripande nivå fastställer vad som är viktigast att uppnå under den närmaste mandatperioden.
  - **Prioriterade mål**, som anger vad som är viktigast att uppnå under det kommande året för att på sikt kunna nå inriktningsmålen och den fastställda visionen.
  - **Mål- och Resursplan**, är det övergripande politiska dokumentet. Det utgör kommunfullmäktiges långsiktiga uppdrag till de politiska nämnderna och innehåller således ovan beskrivna delar samt fördelning av ekonomiska resurser.
- **Nämnderna** fastställer:
  - **Verksamhetsplan**, vilket är en övergripande beskrivning hur nämnden tänker arbeta för att uppnå de av kommunfullmäktiges prioriterade mål som berör verksamheten samt en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna mellan nämndens verksamheter.
  - **Nämndspecifika mål**, vilka företrädesvis ingår i verksamhetsplanen.
- **Förvaltningschefen** fastställer:
  - **Detaljbudget**, vilket innebär en nedbrytning av de av nämnden beslutade ekonomiska resurserna.
- **Enheten/respektive ansvarsområde** fastställer:

- **Arbetsplaner**, vilka innehåller en beskrivning av hur verksamheten ska bedrivas under året för verkställande av aktuella uppdrag samt uppfyllande av mål, konkretiserade till den specifika enheten.

Vision 2020

Kommunfullmäktige beslutade under 2006 om en vision för kommunens framtida tillstånd. Visionen består av fyra tillstånd som kommunen ska präglas av år 2020.

Växtkraft | Vålbefinnande | Stolthet | Identitet

Strategiska områden

För att komma till de framtida tillstånd som beskrivs i Visionen har kommunfullmäktige identifierat sex strategiska områden som bildar hävstänger för att nå visionen. De strategiska områden som fastställts för att sträva mot en uppfylld vision, hävstängerna, anges nedan.

Medborgarkraft får vi genom att:

- uppmuntra medborgarnas initiativkraft
- skapa utrymme för medborgarnas inflytande
- skapa förutsättningar för ett aktivt föreningsliv
- öka integrationen och ta till vara dess möjligheter

Samarbete över gränserna får vi genom att:

- skapa aktiva nätverk både inne i, och utanför den egna organisationen
- hitta fasta samarbetspartners

Attraktiv livsmiljö – goda boenden får vi genom:

- ett aktivt miljöarbete
- att återskapa utsikterna
- att kombinera boende med intressen

Goda kommunikationer får vi genom att:

- identifiera medborgarnas behov och kämpa för att de tillgodoses
- påverka Västtrafik och Trafikverket

Rätt kommunal service får vi genom att:

- erbjuda kommunal service som inte kostar mer än det smakar
- skapa ordning & reda
- aktivt arbeta med omvärldsbevakning

Högre utbildningsnivå får vi genom att:

- väcka lusten till ökat lärande och inspirera elever i grundskolan till fortsatt utbildning
- locka nya kommuninvånare genom att erbjuda attraktivt boende

Inriktningsmål och prioriterade mål

För att kommunfullmäktige på ett tydligt sätt skall ange viljeinriktningen för den verksamhet som skall bedrivas inom organisationen används en form av målstyrning. *En god ekonomisk hushållning* av kommunens resurser uppnås bland annat då dessa mål är ledstjärnan i det dagliga arbetet. Målen utgår från visionen och de strategiska områdena.

Flera av de fastställda inriktnings- & prioriterade målen har den karaktär att flertalet nämnder kan arbeta inom sitt verksamhetsområde för att uppnå dem. Nämnder och styrelser ska arbeta med mål som är **SMARTA**, det vill säga **Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidsatta** och **Ansvarsfördelade**. Målen kräver särskilt fokus och kommer att följas upp under året. Varje nämnd/styrelse (även bolagsstyrelser där kommunen äger mer än 50 %) skall kommentera sitt ställningstagande och ange hur den arbetar för att uppnå målen, genom att konkretisera fullmäktiges prioriterade mål.

FINANSIELLA MÅL OCH EKONOMISKA DIREKTIV

En stabil ekonomisk utveckling är en förutsättning för kommunens framtida verksamhet samt för att nå de mål som anges i Mål- och Resursplanen. Finansiella mål finns också för att de framtida generationerna inte ska belastas med kostnader som förbrukas av dagens generation. För att få en utveckling i rätt riktning fastställs ekonomiska/finansiella mål i form av inriktningsmål och prioriterade mål.

För att bygga upp en ekonomisk stabilitet, och därigenom bl.a. minska riskerna för en allt för ryckig styrning samt minska behovet av att låna kapital till bl.a. investeringar, krävs ett ekonomiskt överskott. Verksamhetens nettokostnad, i resultaträkningen, omfattar summan av samtliga intäkter och kostnader som genereras i verksamheten. Däri ingår alltså inte intäkter och ersättningar i det kommunala utjämningsystemet samt finansiella poster. Kommunens redovisade resultat omfattar kommunens samtliga intäkter och kostnader.

Mål för god ekonomisk hushållning

Att ha kontroll över sin ekonomi är av yttersta vikt och därför krävs det goda kunskaper om vad vi gör och hur vi gör det. För att säkerställa denna kunskap behöver vi fördjupa arbetet och kommunstyrelsen får ansvar för att genomföra och följa upp prioriterat mål a.

Inriktningsmål

Redovisat resultat är lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
a	Redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad	När kommunens ekonomiska redovisning visar att målet är uppfyllt.

Inriktningsmål

Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
b	Stärka soliditeten.	Målet är uppfyllt när soliditeten förbättras mot föregående år.

En absolut förutsättning är att de fördelade resurserna och de ekonomiska direktiven följs av hela organisationen. Därför är nedanstående direktiv oavvisliga krav på nämnder och förvaltningar:

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL - *de vi är till för*

Vi vill att Lilla Edet skall vara det naturliga valet att slå sig ner på när någon söker sig ett bra och prisvärt boende med god tillgång till barnomsorg och skola. Kommunen har ett gott läge i Göteborgsregionen. Trafikstråken, med både fyrfältsväg och järnväg med tågstopp i Lödöse, innebär en möjlighet till snabba och miljömässiga resor både norrut mot Trollhättan, men kanske framför allt söderut mot Göteborg, som är den stora tillväxtmotorn i regionen. Oavsett var människor arbetar eller söker sina aktiviteter så kan de säga att ”det är nära hem”. Med utbyggd infrastruktur och insatser för nybyggnation ges möjligheter till en fortsatt befolkningsökning.

Lilla Edets kommun har stora utmaningar de kommande åren för att få en balans mellan ekonomiska resurser och verksamhet. För att förbättra soliditeten krävs det att verksamheterna har en god budgetföljsamhet så att det finansiella målet uppnås. Det kommer att både krävas satsningar för att bemöta det demografiska trycket samt effektiviseringar inom befintlig verksamhet.

Överordnat är att få en ekonomi i balans och att öka förutsättningarna för att få en förbättrad social struktur i kommunen. Detta ska bland annat ske genom att fortsätta ett prioriterat arbete inom skolområdet för att höja utbildningsnivån i Lilla Edets kommun.

Nedan redovisas inriktningsmål och prioriterade mål under året. För att det ska ligga mer kraft bakom genomförande och uppföljning av målen så utses en eller två nämnder som ansvariga för respektive mål. Då ett mål omfattar fler nämnder än de ansvariga anges detta särskilt.

Medborgarkraft

Lilla Edets kommun ska vara en kommun som skapar förutsättningar där alla ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Utgångspunkten är de nationella målen för jämställdhetsarbete. Kommunen har också undertecknat CEMR-deklarationen - den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. Deklarationen uppmanar Europas kommuner och regioner att använda sina befogenheter och partnerskap för att uppnå jämställdhet för sina invånare.

Inriktningsmål

I Lilla Edets kommun ska alla ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
1.	Kommunen ska leverera en jämställd service till medborgarna	Förbättrad ranking i förhållande till SKL:s samlade rapport (öppna jämförelser) om jämställdhet 2016, den del som avser service till invånarna. Ansvar: Kommunstyrelsen Berörda nämnder: Övriga nämnder

Kommunerna i Sverige står i sitt välfärdsuppdrag inför en avsevärd utmaning. Vi som lever i en region av tillväxt får också nya behov från såväl inflyttare som familjebildare bland vår befolkning. Det ökade flyktingmottagandet innebär utmaningar och möjligheter för kommunerna. Kraven på våra tjänster ökar, både från våra invånare men även från tillsynsmyndigheter likväl som staten.

Målet för integrationspolitiken i Sverige är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Kommunens ska solidariskt arbeta i enlighet med målet för den övergripande svenska flyktingpolitiken.

Inriktningsmål

Kommunen ska solidariskt arbeta i enlighet med målet för den övergripande svenska flyktingpolitiken.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
2.	Att nämnderna arbetar i enlighet med kommunens strategi och program för ett mångfaldssamhälle.	När nämnderna arbetar i enlighet med kommunens strategi och program för ett mångfaldssamhälle.
3.	Stödja nyanlända att så snabbt som möjligt komma in i arbets- och samhällslivet.	Andel godkända i svenska för invandrare (SFI) ska öka jämfört mot 2018. Ansvar: Kommunstyrelse samt individnämnd Berörda nämnder: Övriga nämnder

Attraktiv livsmiljö – goda boenden

Det är viktigt att de som bor och vistas i Lilla Edet kan känna sig *trygga* i sin närmiljö. Det är också viktigt att få tillgång till rätt stöd vid rätt tillfälle vilket bland annat kräver att kommunen utvecklar samarbetet med andra organisationer, men också att det interna samarbetet över gränserna utvecklas ytterligare.

Inriktningsmål

Äldre och funktionsnedsatta ska kunna leva ett aktivt liv och ha inflytande över sin vardag.

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
4.	Arbetar fram en plan för kommande behov inom äldre och funktionshinderverksamheten.	När plan är framtagen
5.	Fortsätta arbetet avseende it- och teknikstöd inom äldreomsorgen.	Utbyggnad av accesspunkter på våra äldreboende ska vara klara Ansvarig nämnd: Kommunstyrelsen Berörd nämnd: Omsorgsnämnden

Rätt kommunal service

Inriktningsmål

Utveckla e-tjänster

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
6.	Samtliga nämnder skall ha implementerat Ser- vicedeklaration.	Målet anses uppfyllt när samtliga nämnder har implementerat ser- vicedeklarationer. Ansvarig nämnd: Kommunstyrel- sen Berörd nämnd: Övriga nämnder

Högre utbildningsnivå

Utbildningsnivån är en av de viktigaste faktorerna för att den enskilde ska kunna hävda sig i arbetslivet men även för kommunens utveckling som helhet.

Lilla Edet har en utbildningsnivå som är låg jämfört med kommunerna inom Göteborgsregionen. En fortsatt satsning på en attraktiv skola med goda resultat är en prioriterad fråga för kommunen. Vi ska erbjuda förskolor och skolor med hög kvalitet som ger goda kunskaper och möjligheter för fortsatt utveckling. Tidiga samordnade insatser till elever som är i behov av stöd i sitt lärande är av största betydelse. Skola och socialtjänsten har tillsammans med vårdnadshavare ett gemensamt ansvar för detta arbete och för att kommunens mål ska uppnås.

Inriktningsmål

Alla barn och ungdomar ska, oberoende av ekonomiska och sociala villkor, ha tillgång till en god utbildning samt vara behöriga till gymnasieskolan

	Prioriterat mål	Mätning/målet uppfyllt
7.	Stödja alla elever så att de kan fortsätta sina studier på gymnasienivå.	Mål 18 "Andelen behöriga elever till något nationellt program" ska öka jämfört med 2018 Mål 21 "Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen i kommunen" ska öka jämfört med 2018 Ansvarig nämnd: Utbildningsnämnden Berörda nämnder: Individnämnden och Kultur och Fritidsnämnden

Uppdrag 2019

- Ny vision 2020 till 2030
- Arbeta med kommunens markförsörjning
- Utredda vaktmästeri (UN-KUF-TE)
- Arbeta med ny Styrmodell
- 2019 utbildningsinsatser för nya och omvalda ledamöter

EKONOMI

Ekonomi i Lilla Edet

I bokslutet för 2017 redovisade Lilla Edets kommun ett överskott med 27,7 mkr. Den största orsaken till överskottet är dels att tidigare balanserade intäkter från Migrationsverket om 11 mkr har intäktsförts, dels ett överskott på tomtförsäljning i exploateringsverksamheten motsvarande 7,5 mkr samt högre skatteintäkter- och statsbidrag om 10,7 mkr.

Lilla Edet har haft flera år med svaga resultat, vilket visas av soliditeten inklusive hela pensionsförpliktelsen uppgår vid utgången av 2017 till -21 %. För att förbättra soliditeten krävs det att resultaten i kommunen förbättrats och/eller genom amortering av skulder.

Budgetförutsättningar 2019-2021

Lilla Edets kommun har fortsatt ett stort behov av att styra sin verksamhet så att verksamhetens mål och skattemedlen står i samklang med varandra. Med befolkningsprognoser, skatteberäkningar och verksamheternas mål som grund skall kommunstyrelsen i sitt förslag till budgetramar för 2019 ta ställning till utvecklingsområden och budgetanpassningar i kommunens verksamhet.

Budgetförutsättningarna är följande:

- Beslutade inriktningsmål för god ekonomisk hushållning dvs. att Lilla Edets kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, redovisat resultat är lägst 1 % av verksamhetens nettokostnad. För åren 2019-2021 ska redovisat resultat vara lägst 2 % av verksamhetens nettokostnad. Soliditeten ska öka varje år för att på sikt nå en positiv soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser.
- Skattesatsen är oförändrad 2019-2021 på 22:37 per skattekrona
- Effektivisering om 0,5 % respektive år 2019
- SKL:s uppräkningsprognos av löner och priser enligt SKL:s prognos (3,2 % samt 2,3 %)
- Fördelning utifrån demografi till omsorgsnämnden utifrån antalet äldre och utbildningsnämnden utifrån antalet barn/elever.
- Antalet invånare beräknas till 14 100 för 2019 och 14 300 2020 samt 14 500 år 2021
- Internräntan bestäms till 2,4 %

Skattesats, taxor och avgifter

Skattesatsen lämnas oförändrad på 22,37. Taxorna redovisas i särskilt dokument och behandlas i samband med kommunfullmäktiges möte i november.

Skatteintäkter och statsbidrag

I beräkningen av skatter och statsbidrag för åren 2019 -2021 har övergripande antaganden varit utgångspunkten:

- Befolkningsprognosen för budgetåren 2019-2021 baseras på egna antaganden om befolkningstillväxt
- Utdebiteringen är 22:37 för hela plan perioden.
- Skatteunderlagsprognosen bygger på Sveriges kommuner och landstings bedömningar i cirkulär 18:18 daterad 2018-04-27

Skatteprognos (tkr)	2019	2020	2021
Skatteintäkter	660 061	683 724	711 579
Statsbidrag och generella utjämningen	175 922	184 756	189 963
Antal invånare	14 100	14 300	14 500

Kommunens befolkningsprognos uppskattar antalet invånare per den 31 december varje år. De skatter och bidrag kommunen erhåller bygger på den faktiska befolkningmängden den 1 november året innan budgetåret.

Resultatbudget, Balansbudget och Finansbudget för 2019 -2021

Nedan följer resultatbudget och balansbudget samt finansieringsbudget för budgetåret 2019 och planperioden 2020 och 2021. Nedanstående tabeller redovisas i tusen kronor (tkr).

RESULTATBUDGET

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter	170 369	209 321	214 135	219 060	224 099
Verksamhetens kostnader	-948 027	-973 100	-1 020 622	-1 058 178	-1 096 749
Avskrivningar	-16 734	-18 700	-19 100	-19 900	-20 200
Verksamhetens nettokostnader	-794 392	-782 479	-825 586	-859 018	-892 850
Skatteintäkter	595 360	618 476	660 061	683 724	711 579
Statsbidrag och utjämnung	230 668	173 721	172 222	181 056	186 263
Extra statsbidrag			3 700	3 700	3 700
Finansiella intäkter	4 073	3 632	4 000	4 000	4 000
Finansiella kostnader	-7 958	-10 000	-8 000	-8 000	-8 000
Årets resultat	27 751	3 350	6 397	5 462	4 692
Resultat i % av verksamhetens nettokostnad		0,43%	0,8%	0,6%	0,5%

BALANSBUDGET

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	380 700	438 700	467 700
Stattlig infrastruktur	3 400	4 000	4 000
Omsättningstillgångar	186 300	187 100	198 900
Summa tillgångar	570 400	629 800	670 600
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	99 700	114 100	142 900
Långfristiga skulder & avsättning för pension	299 100	334 100	344 100
Kortfristiga skulder	171 600	181 600	183 600
Summa eget kapital och skulder	570 400	629 800	670 600
Soliditet	17,48%	18,12%	21,31%

FINANSIERINGSBUDGET

	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Tillförda medel			
Årets resultat	6 379	5 462	4 692
Justering för ej likvidpåverkande poster			
Avskrivningar som belastar resultatet	19 100	19 900	20 200
Minskning anläggningsstillgångar	0	0	0
Minskning av omsättningsstillgångar	0	0	0
Ökning långfristiga skulder	10 000	2 000	10 000
Summa tillförda medel	35 479	27 362	34 892
Använda medel			
Nettoinvesteringar	-45 000	-45 000	-72 000
Ökning av omsättningsstillgångar	-10 000	-10 000	-5 000
Minskning långfristiga skulder	0	0	0
Summa använda medel	-55 000	-55 000	-77 000
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL	-19 521	-27 638	-42 108

Ekonomiska resurser per nämnd och styrelse år 2019

En fördelning av resurser till respektive nämnd görs endast för år 2019. Kommunfullmäktige beslutar om nedanstående kommunbidrag, alltså det nettokostnadsutrymme som respektive nämnd/styrelse har till sitt förfogande under året. Nedanstående tabell visar den förändring som respektive nämnd erhåller 2018 gentemot budget 2019.

	Budget 2018	BUDGET 2019	Förändring
Kommunfullmäktige	809	826	17
Revision	501	652	151
Valnämnd	300	300	0
Kommunstyrelsen	75 495	78 561	3 066
Överförmyndarnämnden	1 803	1 903	100
Tekniska nämnden Skattekollektiv	22 419	24 702	2 283
Miljö- och byggnämnden	5 555	6 064	509
Omsorgsnämnden	216 601	225 325	8 724
Individnämnden	91 384	94 859	3 475
Utbildningsnämnden	321 686	345 747	14 061
Kultur och Fritidsnämnden	22 576	24 648	2 072
Summa Nämnder	759 130	803 586	34 457

Det kommunbidrag som nämnd och styrelse tilldelats är det utrymme som den har att förhålla sig till. Kommer det ett läge där valet mellan nämndens måluppfyllelse och ekonomiskt utrymme ställs mot varandra, så är det ekonomiska utrymmet överordnat. Samtliga nämnder förutsätts att vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans. Detta kan då leda till att nämnden måste besluta om förändrade målsättningar.

Nedanstående tabell visar de effektiviseringar/minskade kostnader som respektive nämnd ska genomföra under 2019, samt vad varje nämnd erhåller i indexuppräknings, kapitalkostnader samt satsningar.

DRIFTBUDGET

Budget 2019

	Budget 2018	Index	Ej komp. För prisindex	Kapital- kostnad	Effektiv 0,5 %	Resursfördel- ning	BUDGET 2019
Kommunfullmäktige	808	22	-11		-4	10	826
Valnämnd	300				-2	1	300
Revision	501	13	-9		-3	150	652
Kommunstyrelsen	75 495	2 142	-820	329	-386	1 800	78 561
Överförmyndarnämnden	1 803	109			-10		1 903
Tekniska nämnden Skattekollektiv	22 419	671	-221	851	-119	1 100	24 702
Miljö- och byggnämnden	5 555	295	-40	33	-29	250	6 064
Omsorgsnämnden	216 601	7 218	-647	110	-1 116	3 160	225 325
Individnämnden	91 384	3 211	-380	66	-471	1 050	94 859
Utbildningsnämnden	331 686	10 601	-1 600	768	-1 707	6 000	345 747
Kultur och Fritidsnämnden	22576	616	-349	723	-118	1 200	24 648
Summa Nämnder	759 129	24 899	-4 078	2 879	-3 964	14 721	-803 586
Finansnetto	762 479						809 983
Budgeterat resultat	3 350						6 397

Resultatmål

0,80%

Investerings- och exploateringsverksamheten

Investeringar

Huvuddelen av investeringarna görs inom tekniska nämnden. Det är främst åtgärder inom vatten/avlopp samt gator och vägar. Inom kommunstyrelsen handlar det främst om ersättning av uttjänta IT-system. Övriga nämnders utrymme avser främst inventarier och reinvesteringar.

Nämnderna betalar ränta på investeringarna, internränta som erläggs till finansenheten, vilken för år 2019 fastställs till 2,4 %.

För 2019 fastställs investeringsutrymmet till 45 000 tkr, varav 20 000 tkr inom skattefinansierad verksamhet och 25 000 tkr inom avgiftsfinansierad verksamhet. Exploateringsutgifterna fastställs till maximalt 15 000 tkr.

Förslaget till investeringsbudget är inte specificerad per projekt utan anslaget kommer att fördelas ut vid senare tillfälle.